

ВІДТВОРЕННЯ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ КРИЗИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

М.В. Римарчук, студент 4-го курсу спеціальності “Агрономія”
Науковий керівник – к.с-г.н., професор В.І. Печенюк
Кафедра землеробства

З початком ринкових реформ в Україні відбувається різке зниження рівня інтенсифікації землеробства, яке продовжується і досі. Так, за 17 років кількість внесених мінеральних добрив у перерахунку на гектар посівної площі зменшилася майже до 40 кг діючої речовини мінеральних і до 0,7 т гною. За такого рівня застосування добрив у землеробстві з усіх елементів живлення складається від’ємний баланс.

Значне скорочення обсягів застосування органічних добрив (більш як 10 разів порівняно з 1990 роком) спричиняє інтенсифікацію таких деградаційних процесів, як зростання мінералізації гумусу, погіршення фізичних і фізико-хімічних властивостей ґрунтів, зменшення в них вмісту мінеральних сполук азоту.

Враховуючи сучасний кризовий економічний стан сільського господарства, який поглиблюється внаслідок порушення диспаритету цін на сільськогосподарську і промислову продукцію, найефективнішими, за поглядами вчених-аграрників, є такі реальні заходи щодо підвищення родючості ґрунтів та їх ефективного використання:

1. Найбільш повне використання ефективної і потенціальної родючості ґрунтів завдяки раціональній структурі посівних площ сільськогосподарських культур у межах кожного господарства, підвищення загальної культури землеробства.

2. Застосування заходів, спрямованих на підвищення ефективності і запобігання втратам поживних речовин (оптимізація доз і співвідношення N : P : K з урахуванням забезпеченості ґрунтів доступними для рослин елементами живлення, захист ґрунтів від ерозії, боротьба з бур’янами, меліоративні заходи та ін.

3. Зважаючи на мізерну кількість мінеральних добрив, які надходять у господарства, використовувати їх, насамперед, під пріоритетні культури найбільш ефективними способами: в рядки при сівбі та в підживлення (азотні добрива). Ці заходи сприяють підвищенню економічної віддачі від внесених добрив.

4. Запровадження короткоротаційних сівозмін.

5. Більш повне використання переваг біологізації землеробства завдяки розширенню посівів багаторічних трав, впровадженню бактеріальних препаратів, використання соломи і сидератів.

6. Використання місцевих сировинних ресурсів для підвищення родючості ґрунтів (сапропелі, фосфорити, глауконіти, фосфатшлаки, дефекація та ін.).

7. Виведення із обробітку малопродуктивних (сильноеродованих земель).